

Verslag

Adviescommissie Zorgvraagtypering ggz

Vrijdag 5 juli 2024

9.30 – 11.00 uur (online)

Aanwezig

Casper Albers (adviseur, Rijkuniversiteit Groningen)
Brigitte Baeten (lid, LVVP)
Richard Boxem (secondant, de Nederlandse ggz)
Marga Bijma (lid, V&VN)
Jos Brinkmann (lid, de Nederlandse ggz)
Rian Busstra (secondant, de Nederlandse ggz)
Cas Ceulen (lid, ZN)
Martijn van Ekeveld (lid, NZa)
Peter Greeven (lid, NIP)
Roel de Haan (secondant, NZa)
Guus Janssen (secondant, NFU/NVZ)
Yvonne Moolenaar (secondant, NIP)
Annemarie Mulder (toehoorder, NZa)
Femke van de Pol (secondant, ZN)
Jaap van der Rijst (secondant, ZN)
Bas van de Steeg (lid, MEERggz)
Indira Tendolkar (lid, NFU/NVZ)
Maarten Wegman (lid, Zorginstituut Nederland)
Ingrid Willems (lid, NVvP)
Cornelis Jan Diepeveen (voorzitter)
Fred Landwaart (secretaris)

1. Welkom

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder het nieuwe lid namens ZN, Cas Ceulen, bestuurder bij VGZ. NIP vraagt of agendapunt 4 (aanpassing algoritme) niet beter na de inhoudelijke discussie van agendapunten 5 en volgende kan worden besproken. De voorzitter geeft aan dat agendapunt 4 enkel procedureel is, en de afhandeling van een schriftelijke consultatieronde betreft. De volgorde van de agendapunten blijft ongewijzigd

2. Mededelingen

- Nieuw lid namens Zorgverzekeraars Nederland: Cas Keulen (VGZ)
- [Motie lid Joseph](#), 4 juni 2024
- Brief aan NZa van NIP, NVvP, dNggz, MeerGGZ, NVZ/NFU, 24 mei 2024 (*bijlage A*)

- Mertens en Van Waarde (NVvP) trekken zich terug uit werkgroep Data-analyse

NVvP geeft aan graag stil te staan bij de brief aan de NZa, de derde bullet. De voorzitter geeft aan dat dit punt bij de inhoudelijke discussie later in de vergadering aan de orde kan komen.

3. Verslag Adviescommissie 19 april 2024 (vaststellen)

Bijlage B: Concept verslag adviescommissie 19 april 2024

NVvP heeft per mail twee tekstuele aanpassingen in het verslag van de vergadering van 19 april voorgesteld. Deze worden besproken. De vergadering besluit dat aan de conclusie naar aanleiding van agendapunt 5 achter de zin 'De voorzitter concludeert dat de Adviescommissie instemt met de inhoud van het document, maar het niet naar buiten brengt.' wordt toegevoegd: 'Dit zou volgens de Adviescommissie te vroeg zijn, omdat aan de randvoorwaarde, een beproefde zorgvraagtypering, nog niet is voldaan'. Bij het verslag naar aanleiding van agendapunt 6 wordt aan de zin 'De NVvP vindt de onderzoeksopzet goed' toegevoegd: 'met twee kanttekeningen. 1) geschreven vignetten zijn meer sturend en daardoor minder onderscheidend en 2) het onderzoek is niet het antwoord op de vraag die we stellen, over de bruikbaarheid van de ZVT.'

Met deze wijzigingen wordt het verslag van de vergadering van 19 april 2024 vastgesteld.

4. Uitkomst schriftelijke ronde - aanpassing algoritme

De Werkgroep Data-analyse stelde voor het volledige algoritme opnieuw te schatten met dezelfde techniek als waarmee het huidige algoritme is opgebouwd. Als er een nieuw volledig algoritme komt, moet het dynamische algoritme ook opnieuw worden opgebouwd. De schriftelijke ronde heeft getoond dat er geen bezwaren zijn tegen het opnieuw schatten van het algoritme. Wel vragen de leden de NZa om een terugkoppeling te geven aan de Adviescommissie als er onverwachte resultaten zichtbaar zijn in de analyses. De NZa is bezig met de voorbereidingen voor het opnieuw schatten van het algoritme. Op dit moment zijn daarbij geen onverwachte resultaten te zien.

De voorzitter licht toe dat over dit punt al een besluit is genomen op basis van een schriftelijke ronde. Bij onverwachte uitkomsten wordt de Adviescommissie geïnformeerd.

5. Reactie veldpartijen

Naar aanleiding van de bespreking in het voorbereidend overleg van 7 juni is, mede naar aanleiding van de motie Joseph, bijlage C1 opgesteld. Deze is niet verstuurd en leidde tot de reactie in bijlage C2. We bespreken de aanleiding om het concept niet te versturen. Gaat het om het proces of is er geen draagvlak voor de inhoud?

Bijlage C1. Concept brief data-verzameling ggz

Bijlage C2. Reacties veldpartijen op concept brief

Als inleiding op de bespreking van agendapunten 5, 6 en 7 geeft de NZa op verzoek van de voorzitter een toelichting op het [nieuwsbericht](#) van 2 juli waarin de NZa ggz-partijen oproept de advisering over zorgvraagtypering te versnellen. Het *waarom* van het bericht zit in het feit dat NZa de noodzaak voelde om te reageren op de al genoemde motie, de brief van de minister en een commissiedebat waarin het onderwerp aan de orde kwam. Het is vervelend dat sommige partijen door het bericht waren overvallen. De oproep van de NZa tot versnelling is vooral ingegeven door de wens om draagvlak voor zorgvraagtypering te behouden. Er moet dus niet in gelezen worden dat het proces tot nu toe niet snel genoeg zou zijn gegaan.

De voorzitter vraagt de aanwezigen te reageren op het proces.

Het NIP vraagt wanneer de NZa de niet-geaggregeerde data wil vernietigen. In de brief van de minister gaat het nog om het met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) afgesproken moment in december 2025. Wordt dat moment nu een jaar vervroegd? De NZa bevestigt dit. Om gehoor te geven aan de geluiden uit de maatschappij, heeft de NZa gekeken welk onderzoek echt nog noodzakelijk is en hoe de door de AP goedgekeurde onderzoekstermijn verkort kan worden. Zo is de NZa op eind 2024 uitgekomen.

De LVVP is niet blij met het bericht van de NZa. Was het niet mogelijk om tot ná deze vergadering te wachten? De NZa geeft aan dat dit volgens haar niet kon. De strekking van de brief van de minister was dat zij niet bevoegd was een opdracht te geven de data te vernietigen.

Logischerwijs leidde dat tot vragen aan de NZa, waarop de NZa moest antwoorden.

NVZ/NFU zijn verbaasd over de toon van het bericht. Waarom staat er niet in dat het veld zorgen heeft over de bruikbaarheid van zorgvraagtypering?

Casper Albers licht toe dat we kunnen nagaan welke onderzoeken nog gedaan moeten worden, welke data daarvoor nodig zijn en of dit ook geaggregeerde data kunnen zijn. De overige data kunnen dan vernietigd worden en zo komen we tegemoet aan de zorgen over privacy.

DeNLggz snapt dat het bericht uit moest en spreekt liever over de context waarin de Adviescommissie nu werkt. Er zijn geen inhoudelijke onderwerpen geagendeerd vandaag, terwijl deel 3 van het advies nu uitgebracht had moeten worden. Uit de brief die weliswaar niet is verstuurd, is wel duidelijk dat veldpartijen zich zorgen maken en vandaag is gemeld dat twee leden de werkgroep data-analyse verlaten. Van de NZa zou deNLggz willen horen of nu definitief is besloten de data eind 2024 te vernietigen.

Op die laatste vraag antwoordt de NZa dat alleen is besloten dat eerder dan eind 2025 zal worden vernietigd. Eerst wordt de shortlist gemaakt van onderzoeken die gedaan moeten worden. Als die zijn uitgevoerd – waar mogelijk op geaggregeerde data – dan is vernietiging aan de orde. Samengevat: we maken duidelijk wat we nodig hebben voor het analyseplan, voeren dat uit en vernietigen daarna. DeNLggz vindt het vervelend dat de inhoudelijke consequenties van het vernietigen terzijde worden geschoven – het is een feit dat de tijd voor onderzoek nu aanzienlijk wordt bekort. NVvP steunt dit. De Adviescommissie moet zich buigen over de bruikbaarheid van zorgvraagtypering maar er wordt nu gehandeld op politieke en maatschappelijke argumenten. Data worden vernietigd voor we het er over eens zijn dat ze goed zijn benut. NIP voelt zich gepasseerd door de NZa. Er zijn besluiten genomen zonder overleg op basis van een enkel signaal. Is de druk werkelijk zo groot? Er zijn misschien wel méér data nodig om de vraag naar bruikbaarheid te kunnen beantwoorden.

LVVP sluit zich daarbij aan. We zijn ongeveer negen jaar geleden een traject ingegaan en het is zorgelijk dat de NZa nu aangeeft dat er een einde komt aan het data-onderzoek. Angst lijkt bij

veel partijen de drijfveer te zijn. De voorzitter geeft aan dat een duidelijk statement van alle partijen samen, kan helpen de angst weg te nemen. Waarom lukt het niet zo'n statement af te geven?

NVZ/NFU stelt dat alle partijen verder willen met de data en vraagt aan NVvP waarom de twee werkgroepleden zich terugtrokken. Dat heeft te maken met het feit dat de datawerkgroep vooral statistisch werkt en deze leden juist zorginzet en zorgkosten belangrijke onderwerpen vinden, aldus NVvP. Ook is er volgens de twee leden onvoldoende aandacht voor kwaliteit en klinische herkenbaarheid. Op de vraag van de voorzitter antwoordt NVvP dat het niet per se om angst gaat, maar om een onderstroom die ontstaat, doordat er in het proces geen consensus is over wat we nu precies aan het doen zijn. Als je ervaart niet gehoord te worden, kun je alleen nog op de rem trappen.

V&VN vindt dat de commissie niet naar de NZa moet kijken, maar vooral naar zichzelf. Het lukte partijen niet een gezamenlijk statement te maken. MEERggz bestrijdt dit. Zoals in het vorige verslag staat, gaat het MEERggz erom dat we ons aan het afgesproken proces houden. Eerst kijken of zorgvraagtypering voldoende bruikbaar is, dan pas doorontwikkelen. We moeten eerst nog bepalen welke aanvullende onderzoeken nodig zijn om over de bruikbaarheid te kunnen oordelen. Dus de pijn zit erin dat we ons niet aan afspraken houden. Als de trein dan toch voortgaat, kun je alleen maar op de rem trappen. MEERggz vindt net als NVvP dat de conceptbrief met het standpunt van partijen, te positief was geformuleerd.

De voorzitter geeft aan dat de vraag die wij willen beantwoorden is, of het huidige instrument voor zorgvraagtypering voldoende bruikbaar is voor de vastgestelde doelen. Hij hoopt dat we snel weer verder kunnen met de inhoud, ook omdat de werkgroep data-analyse al aan de slag is gegaan om te kijken welke analyses nog moeten worden gedaan.

NIP is het eens met MEERggz dat het allemaal te snel ging met de gezamenlijke brief. V&VN's betoog herkent NIP niet. De grondhouding is positief bij NIP. Maar het is te snel om nu met deel 3 van het advies bezig te gaan.

Dat er druk zat op de gezamenlijke brief, erkent de voorzitter. Die druk kwam doordat een brief uit had moeten gaan voordat de minister op de motie zou reageren en dat was binnen twee weken na de motie. MEERggz vraagt waarom er op basis van de reacties van partijen niet een tweede concept van de brief is voorgelegd. De voorzitter geeft aan dat daarvan is afgezien omdat er ook partijen waren met procedurele bezwaren.

Mede op een vraag van NVvP, stelt de voorzitter voor om later in deze vergadering te spreken over de volgende stappen en de timing daarvan. Gelet op de aanstaande vernietiging moeten we het onderzoek intensiveren en het hebben over deel 3 van het advies, waarin de bruikbaarheidsvraag moet worden beantwoord.

DeNLggz komt terug op de niet verstuurde gezamenlijke brief. Voor hen was de reden om niet te tekenen, dat de Adviescommissie als taak heeft om de NZa te adviseren. Rechtstreeks aan de minister reageren, past niet binnen die taak. De NZa wijst erop dat 1 partij wel een duidelijk statement heeft afgegeven, via een interview. Dat was ook voor de andere partijen een optie geweest. Het kan de NZa helpen als meerdere partijen duidelijk weten te maken dat we er samen naar streven de toegankelijkheid van de ggz te verbeteren, aldus de NZa.

LVVP – de betreffende partij – geeft aan dat geprobeerd is een genuanceerd verhaal af te geven. LVVP ervaarde door het nieuwsbericht van de NZa dat na het interview verscheen, te worden klemgezet. De NZa geeft aan dat hun nieuwsbericht niet nodig was geweest als meer partijen op

de publieke discussie hadden gereageerd. NIP constateert dat NZa en partijen elkaar nodig hebben en stelt voor elkaar over en weer, zo nodig met een extra overleg, in gesprek te blijven.

ZN vestigt de aandacht op het feit dat zorgvraagtypering stuurinformatie móet gaan opleveren. We weten dat de DSM daarvoor niet geschikt is, en alleen nog voor risicoverevening in beeld blijft. Als er geen DSM én geen zorgvraagtypering is, is er geen enkele sturingsinformatie meer. De informatie uit zorgvraagtypering is al beter dan wat we hadden door DSM, dus laten we vooral doorontwikkelen en niet in de huidige discussie blijven hangen. MEERggz is ontstemd te horen dat de minister, overheidsorganisaties en zorgverzekeraars kennelijk al hebben besloten om niet verder te gaan met de DSM. Dit geeft temeer het belang aan van een zorgvuldig proces: eerst een besluit over de bruikbaarheid, dan kijken hoe we verder gaan.

ZN herinnert aan de opdracht die we hebben gekregen en die verwoord staat in de startnotitie van deze commissie. Die opdracht is, adviezen te formuleren voor doorontwikkeling en is niet om te kijken of zorgvraagtypering wel of niet geschikt is. Het uitgangspunt is dat zorgvraagtypering ons gaat helpen. Maar het instrument kan beter en daar adviseren we over. MEERggz meent dat de Adviescommissie moet onderzoeken of zorgvraagtypering als middel voor de benoemde doelen geschikt is. De voorzitter geeft daarop aan dat we onderzoeken of *het instrument* HoNOS+ voldoende bruikbaar is voor de doelen of dat doorontwikkeling nodig is en zo ja welke. ZN vult daarop aan dat we ons dus moeten richten op het verbeteren van het instrument – stoppen is geen optie. De voorzitter bevestigt dat. *Niks* is geen optie, *anders* wel. Zorginstituut wijst er naar aanleiding van de opmerking van MEERggz op dat de Adviescommissie enkel aan de NZa adviseert over zorgvraagtypering. Het Zorginstituut heeft als zelfstandig bestuursorgaan een eigen oordeel over het gebruik van de DSM.

LVVP is blij dat door de inbreng van ZN en van de voorzitter, de juiste nuance weer terug is en benadrukt dat de data voor doorontwikkeling onmisbaar zijn. ZN vindt het jammer dat de ondertoon in de discussie nog lijkt te zijn dat de optie *anders* gelijk staat aan *geen steun voor zorgvraagtypering*.

De voorzitter stelt voor dat wij ons de komende periode richten op de beantwoording van de openstaande vragen en daarvoor zwaarder inzetten op het analyseren van de data. De Adviescommissie en de werkgroep Data-analyse kunnen vervolgens in dialoog gaan over de uitkomsten van de analyses. Deel 3 van het advies komt dan na de zomer. MEERggz zou dan graag vooraf als Adviescommissie besluiten wat we nog voor welk doel willen onderzoeken en welke analyses daarvoor nodig zijn, om te voorkomen dat pas achteraf blijkt dat niet de juiste analyses zijn gedaan. De NZa volgt de lijn van de voorzitter, maar zou wel graag van de leden horen welke vragen er nog zijn en welke analyses zij nog willen zien. De voorzitter concludeert dat er eerst een overzicht zal worden gemaakt van analyses die zijn of worden gedaan en welke vragen die beantwoorden. Partijen kunnen vervolgens aangeven of zij daarin nog onderwerpen missen.

ZN vraagt wat er nog nodig is om ervoor te zorgen dat de werkgroep Data-analyse zich comfortabel voelt in de werkwijze. NVvP waardeert dat en onderstreept het belang. De voorzitter benadrukt erop te letten dat ieder zonder last en ruggespraak deelneemt en stelt voor de werkgroep uit te breiden met enkele leden van de werkgroep Praktijk, die de zorginhoudelijke blik inbrengen.

DeNLggz vraagt of het voor de NZa een optie is dat het advies na de zomer komt. De NZa geeft aan dat vooral de kwaliteit van het advies telt, plus duidelijkheid over de analyses die voor het

einde van het jaar gedaan moeten zijn. De voorzitter zal met de NZa een planning maken en die dan aan de Adviescommissie melden.

NFU/NVZ doet de suggestie om in de analyses ook te kijken naar correlatie met 'real world data', bijvoorbeeld uit andere instrumenten.

6. Reactie minister (bespreken)

De bij de mededelingen genoemde motie bevat drie verzoeken aan de regering. De kern is dat de regering ervoor moet zorgen dat

- 1) NZa verzamelde HoNOS+-data vernietigt
- 2) de NZa niet opnieuw HoNOS+-data uitvraagt
- 3) de NZa voor de voorspelling van ggz-kosten slechts gebruik maakt van geaggregeerde data.

Op 24 juni heeft de minister haar reactie gestuurd op de motie Joseph. De minister vraagt de Adviescommissie om te reflecteren op de verzoeken in de motie en het ministerie het einde van het zomerreces (dat wil zeggen, voor maandag 2 september) te laten weten wat de consequenties zijn voor de doorontwikkeling van de zorgvraagtypering van 1) het niet opnieuw uitvragen van HoNOS+-vragenlijsten en 2) het gebruik van enkel geaggregeerde data. We bespreken hoe de Adviescommissie wil reageren.

Bijlage D. Reactie minister op motie

De voorzitter vraagt de aanwezigen om over dit onderwerp na te denken. De Adviescommissie heeft het verzoek dat de minister in haar brief aan de Tweede Kamer aankondigt, nog niet ontvangen. Het zal waarschijnlijk worden gedaan door de nieuwe staatssecretaris.

7. Reactie NZa (bespreken)

De NZa zendt voor de vergadering haar reactie op de brief van de minister.

Bijlage E: Reactie NZa (nazending)

De agendapunten 7 en 8 zijn betrokken in de discussie waarvan onder agendapunt 5 verslag is gedaan.

8. Hoe nu verder (bespreken)

We bespreken hoe we antwoord gaan geven op de aan ons gestelde vragen en hoe dit zich verhoudt tot ons nog uit te brengen Advies deel 3.

9. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag. De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.